

Áldott húsvéti ünnepet kívánunk a kedves olvasóinknak!

Turisztikai város lett Székelyhíd

Új pályázási, fejlesztési lehetőségek nyílnak a helyhatóság és a vendéglátóipari vállalkozók számára

Helyi érdekű turisztikai településsé nyilvánította a kormány Székelyhíd városát a március 19-i ülésén. Így meghozta gyümölcsét a Béres Csaba polgármester kezdeményezésére 2018-ban meghozott helyi tanácsi határozat, a befektetett munka, a hosszú és részletes dokumentáció előkészítése.

Az előterjesztett anyag tartalmazta többek között Székelyhíd és a hozzá tartozó települések történelmét, turisztikai látványosságait, infrastrukturális adottságait, a helyi kikapcsolódási és szórakozási lehetőségek felsorolását és a rendelkezésre álló szálláshelyek számát is. A tavalyi év novemberében a turisztikával foglalkozó szaktárca (a Gazdasági, Energiaügyi és Üzleti Környezet Minisztériuma) képviselői személyesen is ellátogattak városunkba és megbizonyosodtak arról, hogy a minősítéshez szükséges feltételeknek eleget teszünk.

A turisztikai várossá nyilvánítás lehetővé teszi olyan pályázati források lehívását, amelyek kifejezetten vendéglátásra szakosodott települések számára nyújtanak finanszírozási lehetőségeket. A helyhatóság mellett olyan magánvállalkozók is pályázhatnak, akik turisztikai, vendéglátói tevékenységet folytatnak.

Székelyhíd mint turisztikai érdekeltsgű település már a múlt század 70-es éveiben nagy figyelmet kapott. A külföldről és belföldről

A városvezetés rég megálmodott fejlesztései végre törvényi és finanszírozási alapot kaptak a megvalósításukhoz

egyaránt érkező vendégek, megtapasztalva a termásvíz jótékony hatásait, hosszú időn át visszatérő vendégekként látogattak az érmeleki gyógyvizet.

Továbbra is fontos célunknak tartjuk a termásvíz gyógyító erejének felhasználását egy gyógyközpont keretében, ugyanakkor a turisztikai városok számára kiírt pályázati alaptól szeretnénk élményfürdőt, aquaparkot építeni, ahol a kisgyermekes családok, a szórakozni vágyó fiatalok és az idősebbek egyaránt jól érezhetik magukat. Turisztikai szempontból elmondhatjuk, hogy

Székelyhídon több célcsoportnak is tudunk színvonalas kikapcsolódási és pihenési lehetőséget biztosítani. A vidéki turizmust kedvelők a Natura 2000-es természetvédelmi területeken barangolhatnak, ahol védett állat- és növényfajokat figyelhetnek meg. A szőlő- és borturizmust előnyben részesítő vendégek – a pincelátogatások és borkóstolók mellett – kulturális és művészeti hagyományörző, valamint modern előadásokat is megtekinthetnek. A termásvíz kedvelői, a gyógyulni és a kikapcsolódni vágyó vendégek pedig élvezhetik ennek

gyógyító hatásait városunkban és Hegyközszentmiklóson.

Miúgyis büszkék vagyunk a történelmi hagyatékunk fennmaradt épületeinkre, ilyen például Nagyágán a Pongrácz-kastély, Csokalyon a Fényes Elek-kúria, Székelyhídon a Stubenberg-kastély és a grófi pince. Ugyanakkor szeretnénk beemelni a turisztikai körforgásba, illetve felújítani a kastély és a város bizonyos részei alatt húzódó alagútrendszereket is.

2017-ben bejegyeztettük az Érmeleki Turizmusfejlesztő Egyesületet, melynek célja összegyűjteni és nép-

szerúsíteni a település adta turisztikai infrastruktúrát, szálláshelyeket, programokat, valamint olyan komplex szolgáltatást nyújtani, amely a turisták igényeit kielégíti, kérdéseiket megválaszolja.

A turisztikai város minősítés újfajta megélhetési lehetőségeket is hozhat városunknak. Létrejöhet több olyan, kevés személyzetet igénylő vállalkozás, amelyek színvonalas vidéki szálláshelyeket ajánlanak, különböző kézműves termékeket, ételeket készítenek és értékesítenek, vagy amelyek egyéb szolgáltatásokat nyújtanak.

A tavaly megjelent járvány gyökeresen változtatta meg a mindennapjainkat és a szabadidőnk eltöltésének módját, melynek következtében kerüljük a zsúfolt helyeket és előnyben részesítjük a természetet, a csendet. Reméljük azonban, hogy hamarosan ismét fellendülhet a turisztikai élet mind városunkban, mind az egész világon. A székelyhídi városvezető szavait idézve „a járvány elvette a nyarat, de reményeink szerint mihamarabb idegen nyelveken beszélő turisták zaja fogja felváltani ezt a csendet”.

Székelyhíd turisztikai várossá nyilvánítása az első fontos lépés volt a fejlesztések megvalósításának irányába – ám itt nem állunk meg, haladunk, fejlődünk, hogy gyermekeinknek élhető jövőt építsünk és itthon maradásukat biztosítsuk.

FÜZESI MÓNIKA

A megújult színház előtt koszorúztak március 15-én

Az 1848–49-es magyar forradalom és szabadságharc kitörésének 173. évfordulóján a megújult színház épületének tövében elhelyezett, Petőfi Sándor helyi kötődését jelző emléktábla előtt hajtottak fejet a székelyhídi lakosok.

A saját talapzatot kapott Petőfi-emléktábla előtt hajtottak fejet az előjárók

Gyümölcsöst a gyermekotthonnak

Több tucat gyümölcsfát ültettek kalákában a Gyermek Jézus Otthon lakói számára

A gyermekotthon legkisebbjei nem riadtak vissza a náluk is magasabb ásóktól, a felnőttekkel együtt ástak

Zöldmellényes, jól megtermett férfiak gyülekeztek március 20-án reggel a székelyhídi Gyermek Jézus Otthon udvarán, szemmel láthatóan tetterre készen, terepruhában. A gyülekezés oka az a közös önkéntes munka volt, amely során a Partium Vidékfejlesztésért és Mezőgazdaságért Egyesület munkatársai, több megyéből érkezett falugazdászai és a gyermekotthon

kis lakói gyümölcsfákat telepítettek a római katolikus közösségi ház kertjébe.

Mint azt az otthon vezetője, Tóth Andrea elmesélte, ötlete szerint kis gyümölcsösükben a gyerekek figyelemmel kísérhetik a gyümölcsfák, majd a gyümölcsök növekedését, termését, illetve aktívan be is kapcsolódnak majd a növénygondozásba.

Tippek a sikeres szőlőgyökereztetéshez

Az évek során többféle szőlőszaporítási módot kipróbáltam: a venyige bujtását, a földbe történő dugványozást és a vízben való gyökereztetést is. Az én tapasztalatom az, hogy a vízben történő gyökereztetés a legeredményesebb, így ehhez szeretnék néhány gyakorlati tanácsot, tippet adni azoknak, akik kedvet éreznek a szőlőszaporításhoz.

A sikeres szőlőgyökereztetés lépései:

1. A szőlőfajták kiválasztása és a vesszők megszedése

A gyökereztetésre szánt vesszőket több helyről is beszerezhetjük, ahol finom szőlőt találunk, melyet szeretnénk a házuk táján meghonosítani. A szőlővesszőket megszedhetjük őszi vagy tavasszal is. Ha őszi szedjük meg a szőlővesszőket, akkor ezt még a fagyok beállta előtt tegyük meg és a vesszőket tároljuk pincében. Ha tavasszal szántuk rá magunkat a szőlőszaporításra, akkor a vesszőket még addig metszünk le, míg azok meg nem indulnak, amit időjárásról függően február végétől március végéig megtehetünk.

A gyökereztetéshez metszünk le kb. 80–120 cm hosszú, egészséges, közepes vastagságú vesszőket. Ha több szőlőfajtaról gyűjtünk vesszőt, akkor érdemes ezeket felcímkézni, hogy később tudjuk, hogy melyik vesszőnk milyen fajta szőlőt fog teremni.

2. A szőlővesszők áztatása

Ehhez a folyamathoz szükségünk van egy 10 literes vödörre, amibe teszünk kb. 6 liter vizet, majd jól elkeverünk benne 1 deciliter virágmézet. A virágméz természetes gyökereztetőszer és előse-

gíti a szőlővesszők meggyökerezését. Erre a célra használhatunk a kereskedelemben kapható gyökereztetőport is. Fontos, hogy a gyökereztetéshez ne használjunk klóros vizet.

A szőlővesszőinket egy napig hagyjuk a mézes vízben állni, tovább azonban nem, mert akkor fennáll a veszély, hogy a szőlővesszőn a szemek „megvakulnak” és nem fognak kihajtani.

3. A gyökereztető üveg előkészítése

Egy 8 deciliter űrtartalmú befőttesüvegbe helyezünk egy réteg vattát, majd töltünk bele kb. 3 deciliter tiszta, klórmentes vizet. Az üveg oldalán a vízszintet jelöljük meg filctoll segítségével, hogy később a vizet addig a szintig pótoljuk, ha a szőlő azt felszívja vagy elpárolog.

4. A szőlővesszők előkészítése

A szőlővesszőket kivesszük az áztatásból, majd metszőolló segítségével

kével két-három babosra metszünk. Ez azt jelenti, hogy egy vesszőn két-három szem, azaz rügy kell legyen. A szőlővesszőket ne közvetlenül a rügy alatt vagy fölött vágjuk el, hanem hagyjunk rá kb. 4–8 centimétert. Az így kapott szőlővesszőnk alsó végén a kérget körbe hasítsuk be négy-öt helyen, 1–1,5 cm hosszan éles kés segítségével. Fontos, hogy a vesszőket ne fejjel lefelé tartsuk, tehát a szemeknek felfelé kell nézniük.

5. A szőlővesszők gyökereztetése

A szőlővesszőket helyezük bele az előkészített gyökereztető üvegünkbe. Egy üvegbe akár nyolctíz vesszőt is tehetünk. Lehetőleg egy üvegbe csak egyféle szőlőt tegyünk. Továbbra is érdemes címkével ellátni a vesszőket vagy az üveget. Ezután az üvegeket helyezük egy fűtött szoba világos ablakába, lehetőleg oda, ahol fűtőtest is van, mivel az alulról érkező hő elősegíti a gyökerezés folyamatát.

Időnként ellenőrizzük az üvegekben a vízszintet és ha szükséges, pótoljuk azt, ha nem éri el a jelölést. Az így gyökereztetni tett vesszők kb. két-három hét múlva kihajtanak, ami után egy-két héttel a gyökerek is megjelennek ott, ahol a víz és a levegő találkozik.

A legtöbb szőlőfajta esetében először levelet hajt a vessző, a gyökér csak ezután jelenik meg, de ez fordított sorrendben is előfordulhat. A gyökerek megjelenése után kb. egy-két héttel ültessük el a szőlőnket – akkor, amikor már a gyökerek egy kicsit nőttek.

Az én tapasztalatom alapján ez a gyökereztetési módszer rendkívül hatékonyan bizonyult, mivel a gyökereztetni tett vesszőim több mint 90%-a kihajtott és meggyökerezett.

6. A meggyökerezedett szőlő elültetése

Ehhez a művelethez szükségünk van kétliteres műanyag palackokra, amelyeknek a tetejét levágjuk, az al-

jukat pedig három-négy helyen kilyukasztjuk, hogy öntözéskor a felesleges víz távozni tudjon. Ezután puha, apró szemcséjű földhöz (pl. vakondtúrás) kevés érett, szerves portrágyát keverünk, mellyel megtöltjük a palackokat. Ebben ültetjük a kihajtott, meggyökerezett szőlőnket. Az elültetett szőlőt alaposan megöntözzük. Később azonban ne öntözzük túl, mert elhalhat. A palackokat helyezük félárnyékos helyre és hagyjuk fejlődni, növekedni a szőlőnket, melyet már őszi vagy tavasszal kiültethetünk a végleges helyére, szabadföldbe. Helyes gondozás mellett a kiültetett szőlőnk három-négy év múlva már megmutatja termését.

Összességében ezek lennének azok a lépések, melyek követésével tapasztalataim szerint örvendezett eredményeket lehet elérni a szőlővesszők megszedésétől egészen a termésig. Sikeres szőlőszaporítást kívánok mindenkinek!

ANTAL JÓZSEF falugazdász

Némi türelemmel és odafigyeléssel napról-napra követhetjük szőlővesszőink folyamatos fejlődését

Újra versenyben a Fenntarthatósági témahéten

Ebben a tanévben is megszólítja a Kárpát-medencei magyar iskolákat *Fenntarthatósági témahét* elnevezésű program április 19–23. között. Idén a témahét keretében határon túli diákok számára nyitottak a következők: Zöld Okos Kupa Palánta ökológiai verseny VII–VIII. osztályosok számára, ahol háromfős csapatok versenyeznek; a Zöld Okos Kupa Magonc ökológiai verseny V–VI. osztályosok számára, ahol szintén háromfős csapatok versenyezhetnek az iskolán belül; valamint a *Nem térkép e táj* elnevezésű, a budapesti Rákóczi Szövetséggel közös szervezésben zajló vetélkedő.

Ahogy arról korábban beszámoltunk, a tavalyi év volt az első, amikor a határon túli iskolások is csatlakozni tudtak a témahéthez, a székelyhídi diákok pedig a Zöld Okos Kupa és a *Mesél az erdő* elnevezésű versenyeken is kimagaslóan teljesítettek. Az első esetben egyik csapatunk egyedüli romániai csapatként jutott be a Kárpát-medencei döntőbe, míg a második versenyen induló diákokunk első helyezést ért el.

A témahét célja, hogy a fenntarthatóság üzenetét az iskolákból kiindulva eljuttassa a diákokhoz és a diákokon keresztül közvetítse a családok és a társadalom tagjai felé. A szemléletformálás egyik kiemelt helyszíne a családi környezet mellett az iskola világa.

Nagyon fontos, hogy a diákok megértsék a fenntarthatóság fogalmakörébe tartozó elméleti alapokat, fogalmakat, összefüggéseket, de az elméleti alapokon túl a témahét kiemelt hangsúlyt helyez a cselekvő programokra, ahol a

diákok, közösségek aktívan tehetnek is a fenntarthatóságért.

A digitális megoldások az oktatásban is egyre nagyobb teret nyernek, a járványhelyzet is ösztönöz az online eszközök használatára, így a témahét szervezésében is egyre nagyobb hangsúlyt kapnak a digitális eszközök.

A fenntarthatóság komplex világából minden évben három témát jár körbe a *Fenntarthatósági témahét*. A pedagógusoknak lehetőségük van az évente frissülő témák mellett az előző évek tananyagainak újra feldolgozására is.

A 2020–2021-es tanév kiemelt témái a környezeti-gazdasági-társadalmi fenntarthatóság kérdéskörét, összefüggéseit bemutatva az erdő mint ökoszisztéma, a zöld gazdaság és a fenntartható közösségek lesznek.

Reméljük e nemes eszme az idei évben is minél több fiatalhoz jut el szűkebb régióinkban is, illetve hogy a tevékenységek által hozzájárul ahhoz a társadalmi tudatformáláshoz, ami a fenntarthatóságra való átváltásnak előfeltétele.

A magyarországi Emberi Erőforrások Minisztériuma által meghirdetett program kiemelt támogatója a Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány, szakmai partnere a PontVelem Non-profit Kft.

CSERVID LEVENTE

Ön is az ingyenesen terjesztett *ÉR hangja* havilap rendszeres olvasója?
 Esetleg az *ÉR Tv* nézője vagy a *Rádió ÉR* hallgatója?

Ha fontosnak, értékesnek tartja munkánkat, támogassa Ön is az *ÉR Hangja* Egyesület nonprofit tevékenységét bármilyen összegű felajánlással, hogy továbbra is felkereshessünk és megismertessünk Önnel érdekes helyeket, személyeket, foglalkozásokat, hogy értékeket menthessünk, hogy a fiatalok látókörét bővíthessük nemzetközi ifjúsági programjainkon keresztül, és hogy segítse mottónkat: tájékoztatás és folyamatosság.

Felajánlását küldje a RO58 CECE BH35 30RO N066 7728-as bankszámlaszámra vagy további tájékoztatásért keresse egyesületünket a www.erhangja.ro honlapon és az erhangja1@gmail.com e-mail-címen! Adni jó!

ZÖLDOKOS
kupa

FENNTARTHATÓSÁGI
 Témahét

Óvodásból iskolás lesz – kezdődik az előkészítő osztályba való beiratkozás

2015-ÖS FELVÉTEL

Újdonsült iskolások szorgalmasan fejtik meg az érdekesebbnél érdekesebb feladatokat

„Minden gyerek más, mindenkivel egészen más módon kell foglalkozni.” (Villányi Attila kémikus)

Ismét elérkezett az előkészítő osztályba való beiratkozás időszaka. Ilyenkor minden szülő, akinek a gyermeke elérte az iskoláskort, azon gondolkodik, hogy mi lenne a legjobb a gyermekének. Azokat a gyermekeket, akik augusztus 31-ig betöltik a hatodik életévüket, kötelező beírni az iskolába. A szülőknek lehetőségük van ezt megtenni akkor is, ha szeptember 1. és december 31. között lesz a gyermek hatéves. Ebben az esetben szükség lesz az óvónő ajánlására. Ha a gyermek nem járt óvodába és augusztus 31. után tölti be a hatodik életévét, a szülőnek a Megyei Oktatási Erőforrás- és Tanácsadóközponttól kell ajánlást kérnie. Nincs lehetőség arra, hogy a december 31. után hatodik életévét betöltött gyermeket ebben a tanévben beírassanak az iskolába.

A beiratkozás első szakasza március 29. és április 28. között zajlik. Ekkor töltik ki a szülők a beiratkozáshoz szükséges típuskérvényt személyesen a tanintézmények titkárságán vagy online formában.

A Petőfi Sándor Elméleti Líceum városunkban, Csokalyon és Érolasziban is indít előkészítő osztályokat. Az iskola ajánlatában szerepel hagyományos és step by

step oktatási forma, valamint választhatnak a szülők a román és a magyar tannyelvű osztályok között.

Az előzetes felmérések és az óvodák nagycsoportos tanulóinak száma alapján a következő tanévben Székelyhídon indul egy román tannyelvű osztály, három magyar tannyelvű osztály és egy magyar tannyelvű step by step rendszerű osztály. Olasziban és Csokalyon magyar tannyelvű osztályok indulnak. Egy nemrég megjelent jogszabály szerint 22 lehet a maximális osztálylétszám.

A szülők tájékoztatása ebben a tanévben nagyrészt online formában történt. Az óvónők ismertették a szülőkkel a fontos tudnivalókat. Az iskola tájékoztató jellegű kisfilmeket készített román és magyar nyelven. Az érintett szülők szórólapokat kaptak, amin megtalálják a szükséges információkat a beiratkozással kapcsolatosan.

Döntsön minden szülő felelősségteljesen, hiszen választása nagyban befolyásolja gyermeke jövőjét. Kérdezzük meg a gyermeket is arról, hogy mit szeretne, és ha meg is tudja indokolni, akkor érdemes szem előtt tartani a véleményét. Hallgassuk meg azt is, hogy mit mond az óvó néni, hiszen ő az, aki a szülő után a legtöbbet tud a gyerekekről.

PÜSÖK JULIANNA

Hagyományörző bútorfestést tanulnak

Hagyományörző bútorfestő foglalkozást indít 10 és 14 év közötti székelyhídi és környékbeli fiatalok számára a Pro Székelyhíd Egyesület. A műhelyek alkalmával az oktató, Halmágyi Csaba reklámgrafikus, festő nem csak csoportosan foglalkozik a gyerekekkel, hanem egyénileg is. Az elméleti és gyakorlati órák végzetével a résztvevők egy – remélhetőleg júniusban megszervezendő – háromnapos nyári tábor keretében kiállítási

tárgyakat készítenek, amelyeket bárki megtekinthet majd a városi múzeum épületében. A program megvalósulását az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő teszi lehetővé a Nemzeti Tehetség Program révén.

Szeretettel várunk minden fiatalot, akik szeretnék megismerkedni a bútorfestés művészetével. **Folyamatosan lehet jelentkezni a regisztracio365@gmail.com e-mail címen vagy a 0747-177063-as TE**

ARCHIV

Halmágyi Csaba mindig szívesen oktat kicsiket és nagyokat a bútorfestés rejtelmeire, átadva a tudását a nemzetünk értékeiről

ARHIV

lefonyszámon. A foglalkozásokon való részvétel teljes mértékben ingyenes, minden anyagot és eszközt biztosítunk.

A foglalkozásokat szervező egyesület célja megismertetni a gyerekekkel hagyományainkat, szokásainkat. Rendkívül fontos a jövő nemzedékének átadni értékeinket, múltunkat, amit majd ők is átruházhatnak gyermekeikre. Ha nem ápoljuk hagyományainkat, nem adjuk át tudásunkat, az új generációk nem fogják ismerni őseik múltját, valódi értékeit. A bútorfestés által a gyerekek felfedezhetik a népi motívumokat, megtanulnak közösen, csapatban dolgozni, fejlesztik egyéni munkavégzési és szociális képességeiket. A festés által fejlődik a gyerekek kézügyessége, kreativitása és a nonverbális kommunikációs készségük egyaránt. A kiállítási tárgyak elkészítésével erősödik önbizalmuk, fejlődik tehetségük, látásmódjuk, térbeli-vizuális érzékük és ösztönözve lesznek, hogy merjenek nagyot álmodni. A festés a gyerekek számára egy nagyon jó kapcsolódási tevékenység is.

SZÓCS ZSUZSANNA

Gyümölcsfákat ültettek a gyermekotthonnak

1 Így eltanulják a szakmai segítséget nyújtó falugazdászoktól a gyümölcskertészet csínját-bínját. Emellett nem csak a termesztés, a frissen fogyasztás, de a felesleg tartalékolása, tartósítása is tervben van.

A még zsenge fák gondozásának felelősségét, a szakmai segítséget két székelyhídi falugazdász, az érolasi Antal József és a köbölküti Gődér Imre vállalták. Mindketten családapák lévén, jól szót értenek majd a gyerekekkel, és mint azt Gődér Imre mondta, örömmel vezetik be őket a gyümölcsstermesztés csodáiba, az ültetéstől a metszésen át egészen a betakarításig.

A falugazdászok egyesületének már az eddigiekben is volt élő együttműködése a Dévai Szent Ferenc Alapítvánnyal, hisz a Magyarok Kenyere Program keretében juttattak az összegyűlt lisztből az alapítvány székelyhídi gyermekotthonának. „Amellett, hogy a Partiumi Falugazdász Hálózat szaktanácsadással foglalkozik, igyekszik felkarolni a szociálisan hátrányos helyzetű gyerekeket, fiatalokat is. Ezért jött létre a mai kezdeményezés. (...) Úgy gondoljuk, hogy a gyerekeket, akik nehéz sorból érkeznek, meg

kell tanítanunk a vidéki munka becsületére” – osztotta meg gondolatait a megmozdulás kapcsán Magyar Lóránd Szatmár megyei RMDSZ-es parlamenti képviselő, az alsóház mezőgazdasági bizottságának alelnöke, aki szintén megtisztelte jelenlétével az eseményt.

A falugazdász-hálózat koordinátora, Kovács Szabolcs mosolyogva idézte fel a kalácsa programjának alakulását. Mint mondta, egyből igent mondtak a megkeresésre. A gyümölcsösben cseresznye-, barack-, alma- és szilvafák találtak otthonra a napos domboldalon. Mint azt a koordinátor kihangsúlyozta, a fák összeválogatásánál a fő szempont az volt, hogy a gyerekeknek friss gyümölcs legyen, és bőtermő fák növekedjenek, amik később gyümölcsle, befőttek alapanyagait adhatják.

A reggeli gyülekezés, majd kávé után tehát kellő szakértelemmel és fizikai erőbevetéssel elültették a Gyermek Jézus Otthon gyümölcsösének első fáit, amelyet a jövőben szintén közös munkával készülnek bővíteni. A gyerekek és felnőttek együtt dolgoztak, mely munka után együtt fogyasztották el ebédjüköt is az otthon szeretetvendégségében.

BÍRÓ ORSOLYA

A gyerekek a gyökérzet előkészítését is elleshették

Online is kifizethetőek a székelyhídi adók, díjak, bírságok

Használhatják a székelyhídi adózók az elektronikus rendszert a helyi adók, szemét és egyéb díjak, valamint bírságok kifizetésére a hét minden napján, a nap bármely órájában. Fizetni lehet bármely bank által kibocsátott VISA-, VISA Electron-, Mastercard- vagy Maestro-típusú betéti vagy hitelkártyával. A rendszer teljesen biztonságos, megfelel a Romániában használatos 3D Secure-szabvány elektronikus fizetésre vonatkozó tanúsítványainak.

A fizetéshez először be kell lépni a székelyhídi polgármesteri hivatal honlapjára (www.sacueni.ro) és azon belül a *Plăți online* fülre kell kattintani. Magánszemélyek a személyi számmal (CNP), jogi személyek az adószámmal (CUI) tudnak bejelentkezni és fizetni. Az oldalon ellenőrizhetőek a befizetendő összegek, az esetleges késedelmi, illetve büntető kamatok napra pontosan aktualizálva, a hatályos jogszabályoknak megfelelően. Kiválaszthatjuk, hogy melyik adókat vagy díjakat akarjuk kifizetni. Megjelenik a kiválasztott díjak és adók összege, ezt vissza kell igazolni, ami után aktiválódik az *Online fizetés* gomb. A fizetési szándék megerősítése után megtörténik az átírányítás az online fizetési oldalra, ahol ki kell tölteni a kártyaadatokat, amellyel fizetni akarunk. Az adatok titkosságát a hatályos nemzetközi jogszabályok garantálják. A rendszer ellenőrzi a kártya adatainak helyességét, majd a tranzakciót érvényesíti vagy érvényteleníti. Érvényes tranzakció esetén a rendszer átírányít a *globalpay.ro* oldalra, ahonnan letölthető a befizetés igazolása. Ha a tranzakció érvénytelen, nem történik sem befizetés, sem adósságrendezés.

A rendszer lehetővé teszi a bírságok befizetését is – a büntetési jegyzőkönyv adatai alapján – a kiállítástól számított 15 napon belül. Az online adófizetés nem jár pluszköltséggel!

SZÉKELYHÍD VÁROSVÉZETÉSE

Oklevelet nyújtó sajt készítő kurzus érmelléki gazdáknak

A hagyományos, családi gazdálkodásból élő emberek is fejleszthetik tudásukat és javíthatják életminőségüket a Caritas Vidékfejlesztési Egyesület munkatársainak tematikus képzésein

Sajt készítő kurzuson tanulhatták el a székellyhídi és környékbeli tehén- és kecsketartó gazdák Portik-Hegyi Lóránd sajt mestertől a szakma fortélyait. A Partium Vidékfejlesztési és Mezőgazdaságért Egyesület februárban megszervezett képzésére meghívott előadók a gyergyószentmiklósi Caritas Vidékfejlesztési Egyesület munkatársai voltak. Kastal László, az egyesület igazgatója elárulta, hogy fő fel-

adatuknak tartják a sajt, a keménysajt népszerűsítését. Az általuk készített sajtok minőségének biztosítása a svájci sajt mestertől, Konrad Sutertől átvett szakmai tudás, amelyet szívesen osztanak meg másokkal.

A városunkban szervezett kurzus érdeklődői között volt, aki most első ízben szerzett elméleti tudást és gyakorlati tapasztalatot a sajt készítéséről, illetve volt olyan is, aki eddigi

ismereteit bővítette. A tanfolyamon szó esett a fejesi technikákról, a fejőgép használatáról, a tej tartósításáról és nem utolsósorban a készítési folyamat során tartott tisztaságról, olyan apró dolgokról, amelyek nem növelik a ráfordított időt, viszont nagy mértékben hozzájárulnak az elkészített sajt minőségéhez. Az egyesület számos versenyen mérettette meg a sajtát műhelyében készült sajtokat, amely-

ket bemutatókon és vásárokon megvételre kínál. Minőségi termékeiből ez alkalommal is hozott kóstolót. Az intenzív kurzus végén a résztvevők kezdő sajt készítő oklevelet kaptak, amelynek birtokában saját állatállományuk növelésére is gondolhatnak, hogy ne csak saját fogyasztásra, hanem eladásra szánt sajtokat is készíthessenek.

R. J. CS.

Agyagozó foglalkozások révén formálják jövőjüket a gyerekek

A mintázógyakorlatok sokat segítenek a gyerekeknek a plasztikai érzékük, tér-, tömeg- és formakezelésük fejlesztésében

Formáld te a jövőd elnevezéssel indított korongozós programsorozatot helyi 10–13 éves gyerekek számára a Scola Nostra Egyesület Székelyhídon. A műhelyek elsősorban olyan gyermekeket szólítanak meg, akik művészi hajlamokkal rendelkeznek és kibontakozni látszik a művészetek iránti fogékonyságuk. A foglalkozások lehetőséget nyújtanak számukra az alkotásközpontú tanulásra, a tehetségek felfedezésére és gondozására, valamint a résztvevők művészetek

iránti érdeklődésének felkeltésére, segítségére, szakmai fejlesztésére, hagyományaink átörökítésére.

A június végéig tartó, hatvanórás programsorozat alatt a tizennégy gyerek megtanulhatja a korongozás fogásainak alapjait, a különböző technikákat, a termékek szárítását, retusálását – így fejleszthetik kezűességüket, szépérzéküket, tervezési és hibaelhárítási készségeiket, kreativitásukat, illetve gyakorolhatják önállóságukat. A műhelyeket Domahidi Krisztina helyi képzőművész és tanár vezeti.

A résztvevők szabadon alkothatnak, korosztályuknak és felkészültségük szintjükhöz megfelelő feladatokat oldanak meg. A program közösséggé formálja őket, hiszen erősíthetik kapcsolatteremtő készségeiket is.

A projekt lefolyása alatt az egyesület önkéntesei kirándulást is szerveznek az ottományi falumúzeumba főként kikapcsolódás, ismeretszerzés céljából.

A tehetségazonosítás és -gondozás folyamatos zajlik a műhelymunkák alkalmával. Külön figyelmet szentelnek a kiemelkedően tehetséges, átlagon felüli kezűességgel rendelkező gyermekeknek, illetve azoknak, akikről még nem derült ki, hogy tehetségesek-e, mivel a szuny-

nyadó adottság ott rejtőzik mindenkiben, de gyakran nehéz felismerni. Záróprogramként kiállítás és nyílt napot is szerveznek a résztvevők által elkészített tárgyakból a városi múzeumban a szülők és a nagyközönség számára, így biztatják a gyermekeket, hogy a jövőben is folytassák és használják az itt megtanultakat.

A programsorozatot az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő Nemzeti Tehetségprogramja támogatja.

ANTAL NOÉMI

Tavaszi angol verseny

Idén újra várta a kisdíjakokat az *English Spring Contest* elnevezésű angol nyelvű verseny, amely tavalyi fordulójának a járványhelyzet gátat vetett. A székellyhídi Petőfi Sándor Elméleti Líceum hagyományos, alulírott által szervezett másfél órás versenyének résztvevői a negyedikes évfolyam diákjai voltak, akiket Czirják Erika és Somogyi Tünde tanítónők kísérték el a városi múzeum épületébe. A verseny célja a kezdetektől minden alkalommal az, hogy csoportmunka keretében a diákok játékosan kamatoztatni tudják angol nyelvi tudásukat, illetve felkészülhessenek az intenzív angol nyelvosztály közelgő vizsgájára. Az idei, nagyon jó hangulatú vetélkedőn

tizenhárom csoport vett részt, a versenyzőknek négy feladatot kellett megoldaniuk. Ezek között volt szövegértelmezés, kérdezz-felelek, mondatalkotás és szókereső is. A verseny elérte kitűzött célját, hiszen a diákok megtapasztalhatták, hogy milyen egy angol vizsgatétel. A kihívás és az azt követő sikerélmény hasonló volt a korábbi évekéhez, a sajnálatos különbséget pedig az jelentette, hogy nem tudunk más diákokat meghívni a környező falvak iskoláiból a létszámszigorítások miatt. A verseny nyertes csapata 25 pontot ért el a maximális 32-ből, így értékes angol nyelvű könyvjutalomban részesült.

EGERESI INGRID
 angol szakos tanár, szervező

Ragyogó feladatmegoldásokkal rukkoltak elő a lelkes és kreatív diákok a remek versenyhangulat közepette

LEGOvár kis felfedezői játszva fejlesztik készségeiket

Ismét megnyitotta kapuit a LEGO Klub az óvodás korosztály számára március elején. A *LEGOvár kis felfedezői* elnevezésű foglalkozások minden szerdán és csütörtökön 17 órától kezdődnek. Jelenleg két csoporttal dolgozunk, a székelyhídi óvodákból pedig összesen negyven gyermek jelentkezett.

Az óvodás korú gyerekek legfontosabb tevékenysége a játék, ám a LEGO ennél valójában sokkal többnek mondható. Az építés során a gyerekek megismerkednek a világ működésével, olyan tapasztalatokat szereznek, amelyek a mindennapi életben is hasznosak: megtanulják saját testüket irányítani, térben tervezni, problémákat megoldani, és mindemellett, a LEGO jó csapatépítő tevékenység is.

nommotorika, logika, utasítások megértése, koncentráció, emlékezet, számfogalom stb. Mindezek szükségessége az iskolára való felkészültséghez, ugyanakkor felkeltik a gyermekek ösztönös kíváncsiságát és közösen játszva tanulhatnak.

A LEGO Duplo építési tevékenységek közvetett módon, észrevétlenül fejlesztik a kreativitást, az együttműködést és a problémamegoldási készségeket, lehetőséget biztosítanak a korai nyelvi és szövegértési készségek fejlesztésére, az érzelmek megismerésére és az empátia kibontakoztatására.

Foglalkozásaink úgynevezett leckékre épülnek fel, a leckék pedig a következő szintekre vannak osztva: kezdő, középhaladó és haladó.

A gyerekek a korcsoportnak megfelelően olyan alapkészségeket gyarapítanak játékos formában mint a színismeret, számismeret, irányok, térbeli tájékozódás

A foglalkozásaink változatosak, rendelkezésünkre áll többféle LEGO DUPLO szett és készlet: 6-os LEGO téglaszett, LEGO Duplo állatos szett, Mesemondáskészlet, Steam Park, Hangulatépítés, az Én XL világom, Matek vonatkészlet, Kódoló Expressz.

Az említett játékok különböző fejlesztési területeket céloznak meg: fi-

A gyermekek szívesen vesznek részt a tevékenységeken, ez a visszajelzések alapján is elmondható, mindig türelmetlenül várják a következő alkalmat, az új kihívásokat és az érdekesebbnél érdekesebb feladatokat.

Legőzni jó!

GUBA AMÁLIA és SZÚCS ANDREA
óvónők

Innovatív matematikai módszerek kisdíákoknak a LEGO Klubban

A LEGO Klub 2021 januárjában nyitotta meg kapuit az iskola-előkészítő, az első és második osztályos kisdíákok előtt. A székelyhídi Petőfi Sándor Elméleti Líceumban a változatos szabadidős tevékenységek sora egy olyan értékes programmal bővült, amely tökéletesen illeszkedik iskolánk motójához: „Nem elég a tudás, alkalmazni is kell; / Nem elég az akarat, cselekedni is kell.” (J. W. Goethe)

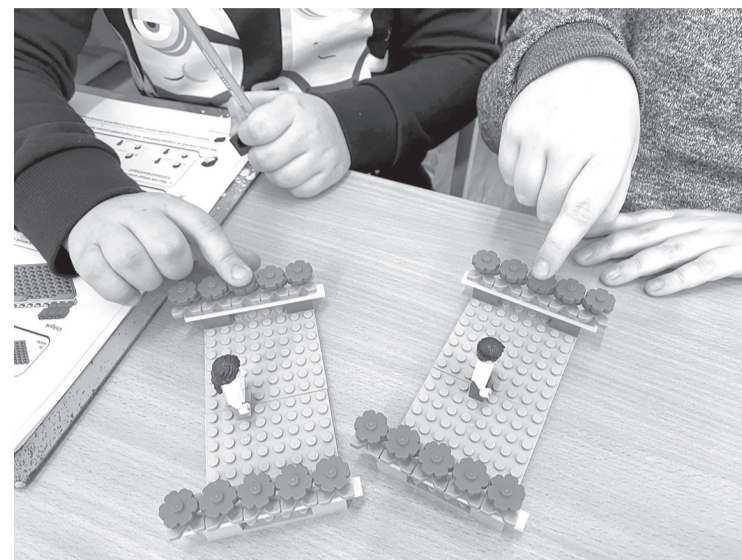
A legókockák használata és annak a tanulási képességekre való széles körű fejlesztő hatása több mint

35 éves oktatási tapasztalaton alapul. A program segítségével, amelyek gyakorlati és elméleti tevékenységeket egyaránt magukba foglalnak, különleges tanulási eredményeket lehet elérni, tekintettel a gyerekek korára és személyiségére. A módszer nemcsak a gyerekek tudományos kompetenciáit, hanem a XXI. században elengedhetetlen képességeket is fejleszti, mint például a kreativitást, kommunikációt, együttműködést és algoritmikus gondolkodást.

A LEGO Klub olyan tanulási tapasztalatot biztosít, amely a gyerekek képességeinek teljes körű kibontakozására nyújt lehetőséget.

A romániai országos tanterv matematika tananyagához is sikeresen alkalmazható a More To Math 1. és 2. program. Az eddigi, két és fél év alatt szerzett tapasztalataim közül a következőket emelném ki:

- Az első alkalommal, amikor tanítványaim kézbe vették a legóelemeket, sikeresen építettek, dolgoztak velük, utasításaimnak megfelelően.
- Osztályom tanulói akkor még csupán hat-hétévesek, iskola-előkészítő kisdíákok voltak, akik a feladatsorok egyszerűbb szöveges feladatait, műveleteit, mérési, rendezési, relációs utasításait helyesen oldották meg, noha még nem tanultak írni és olvasni sem, csupán a szóbeli utasításaim és a feladatlapok grafikus ábrázolásai, valamint a táblán megjelenített képek és természetesen a legóelemek segítségével vehették igénybe.
- Tanítványaim számára a LEGO csupán egy építőjáték volt, ma már azonban nem egyszerű

Az élményalapú megismerés, a játék minden kisdíák számára fontos

játékként tekintenek rá. Olyan fantasztikus élményt és tudást nyújtó komplex oktatási eszközként alkalmazzák, amely valódi élménnyel, tapasztalás útján, rendkívül játékos és szórakoztató formában juttatja el őket a tudás megszerzéséhez.

A legóoktatás hatalmas segítséget nyújt ahhoz, hogy a tanító-nevelő munka középpontjában álló gyermeket ne csak információkkal áraszuk el, hanem a tanulókat aktivizálva, tapasztalati úton vezessük el őket a megszerzendő tudáshoz, s a megszerzett tudásanyagot helyesen tudja alkalmazni, legyen birtokában az egyéni és a csoportos problémamegoldásnak, képes legyen érvelni, saját és eredeti ötleteit, megoldásait bemutatni, válják kitartóvá, munkája legyen pontos és helyes.

Kolléganómmal, Püsök Julianna tanítónővel együtt irányítjuk a LEGO Klub foglalkozásait. Julcsi tanító néni az iskola-előkészítő kisdíákokat, jómagam az I. és II. osztályos tanulókat tanítom. Együtt indultunk el a játékos pedagógia útján, foglalkozásainkon központi szerepet szánunk a játéknak. Célunk az, hogy a gyerekek tudását és képességeit úgy fejlesszük, hogy a játékos tevékenységek során felfedeznek, gondolkodnak, kapcsolatokat teremtenek és örömteli órákat élnek át, ugyanakkor fegyelmezettebbé válnak, fejlődik a kreativitásuk, a logikus gondolkodásuk és az együttműködési képességük.

Hétről hétre új játékos, alkotó feladatokkal várjuk a kisdíákokat, akik mindig kíváncsian és boldogan érkeznek a LEGO Klub foglalkozásaira.

OLÁH KATALIN MELINDA tanítónő

Angol nyelvű Brontë-műsorral emlékeztek a három írónőre

Az angol irodalom méltán híres alakjairól, a Brontë nővérekről emlékeztek meg iskolások egy angol nyelvű műsorral Székelyhídi múzeumában, március első napjaiban. A székelyhídi Petőfi Sándor Elméleti Líceum diákjai mindig aktív résztvevői különböző kulturális eseményeknek. Sajnos az elmúlt egy év megváltoztatta az iskola tevékenységi palettáját, azonban egy kis színt sikerült hozni a

A Brontë nővérek

A XIX. század első felében élt, fiatalon elhunyt írónők megjelenése a korszakban szenzációnak számított. Világirodalmi jelentőségük az 1847–1848-ban megjelent alkotásaik: Charlotte Brontë *Jane Eyre*, Emily Brontë *Üvöltő szelek*, illetve Anne Brontë *Wildfell asszonya* című regénye.

hétköznapiakba a Brontëkről szóló előadás által. A VII. B intenzív angolnyelv-tagozatos osztály műsora a Brontë testvérek életéről és munkásságáról szólt. A hetedikes diákok lelkiismeretesen készültek felvezetéssel. A fiatalok bemutatták a Brontë családot, a testvéreket, majd bővebben szó esett Charlotte, Emily Jane és Anne Brontë életéről és irodalmi műveikről. A diákok filmrészleteket néztek meg és híres idézeteket is felolvastak az említett regényekből.

A műsor célja az volt, hogy a tanulók kikerüljenek a komfortzónáikból, foglalkozzanak az irodalommal és más módszerekkel is gyakorolják az angol nyelvet. A műsor érdekes volt, és szemmel láthatóan a célközönség megtudott egyet s mást a híres Brontë nővérek munkásságáról.

EGERESI INGRID
angol szakos tanár

A felkészülés során a tanulók nemcsak nyelvtudásukat fejlesztik, de betekintést nyernek a világirodalomba, míg az előadás által a Brontë családtagok történetének aktív részeseivé válhatnak

Sziasztok Pajtikák!

Ti is észrevettétek, hogy egyre többet süt a nap és egyre gyakrabban hallunk vidám madárcsicsergést? Megérkezett a tavasz! Látom a verseitekből, hogy ti is örültök ennek.

Sok kis költő van közöttetek. Nagyon sok verset kaptam ebben a hónapban a harmadikos és negyedikes

barátaimtól. Már nagyon várom a Húsvétot! Készülök én is a locsolódásra. Készüljétek ti is! A fiúk készítsék az illatos kölnijüket és a szép verseiket, a lányok pedig saját kezűleg festett tojásokkal készüljenek. Finom a csokitojás is, de a hímes az igazi.

KÓPÉ

Húsvét

Itt van az április

Jön a Húsvét máris

Elmegyünk mind öntözni,

Nem szabad elköltözni.

EGERESI KRISTÓF (IV. B O.)

Vége itt a Húsvét,

A kosaradat húzd szét.

Bele sok piros tojás,

Ne legyen soha kifogás.

KUTASI ISTVÁN KRISZTIÁN (IV. B O.)

Festeni jó! – válogatás az ifjú művésztehetségek eddigi alkotásaiból

Már a kezdetektől számos nagyszerű munka született az Ér Hangja Egyesület februárban újjára indított, jelenleg is folyamatban lévő képzőművészeti foglalkozássorozatán. Az alábbiakban ezekből látható egy kisebb gyűjtés.

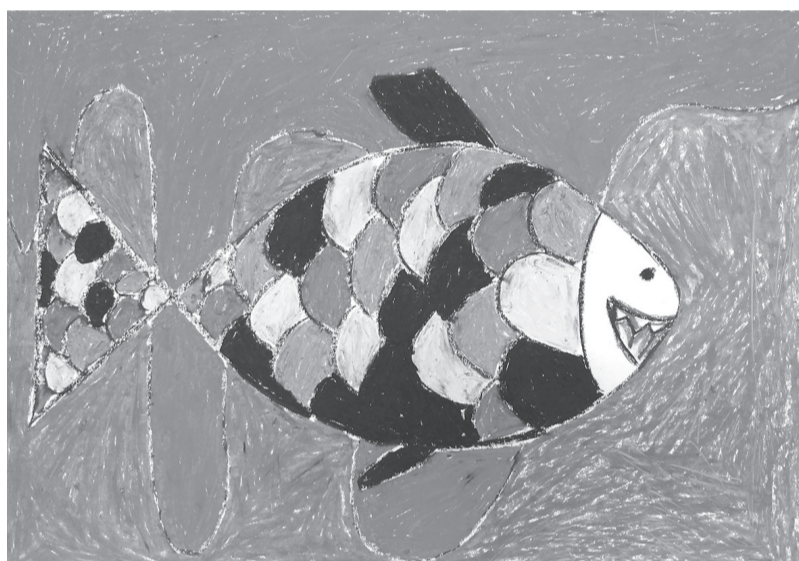
PÁLL BIANKA

POP REGINA

BEDE ANNA (a baloldali fotó rajza)

ERDEI LILI

Locsolóvers

Itt a Húsvét, amit vártál.

Piros tojás, mire vágytál.

Finom és szép színes is.

Engedd, adjuk neked is.

DANCA AMALIA
(IV. B OSZTÁLY)

Itt van a Húsvét,

A függönyt húzd szét.

Van mindenféle tojás,

Nincs itt semmi kifogás.

Itt van az április,

Nyisd ki az ajtót máris.

Meg akarlak öntözni,

Nem kell azért költözni.

BALOGH BERNADETT
(IV. B OSZTÁLY)

FILEP DORKA (a baloldali fotó rajza)

KOVÁCS VIVIEN (a baloldali fotó rajza)

VIDICAN ERIKA (a baloldali fotó rajza)

Nyílik már a tulipán,

Örül ám a kertész bá.

Locsol, kapál, örül ám.

Én is jöttem, nézz ki hát.

Én is jöttem locsolni.

Szép ibolyát gondozni.

EGERESI FRUZZSINA
(III. C OSZTÁLY)

Itt van újra a tavasz,

szép lányokat locsolgatsz.

Meg kell őket locsolni,

nehogy elkezdenek hervadni.

Szeretek piros tojást gyűjteni

és a lányoktól pusztit kapni.

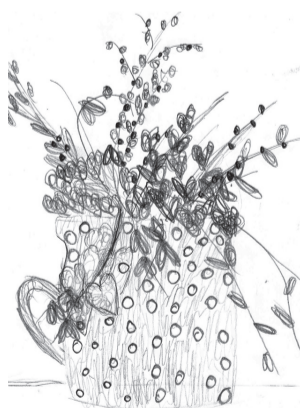
PÁLFI DÓRA (III. C OSZTÁLY)

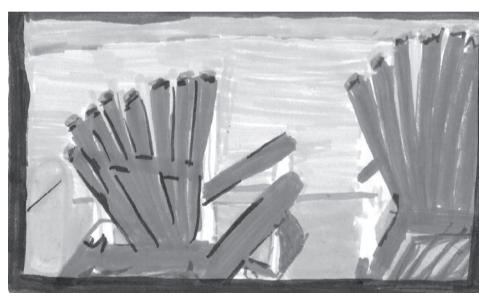
JAKAB KINCŐSŐ

NAGY FRANCESCA

BACSO ESZTER

SALÁNKI HAJNALKA (az alsó fotó rajza)

Piros tojás, zöld tojás,

Itt van a feltámadás.

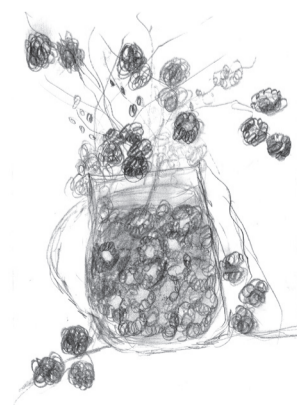
Kopogok az ajtón,

a locsolásra engedélyt várok.

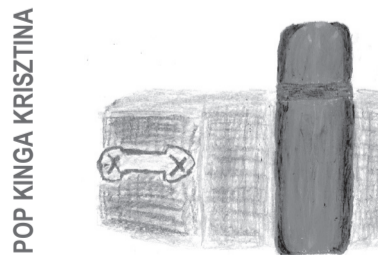
A rózsavízért piros tojást várok.

Szabad-e locsolni?

JUHÁSZ DÓRA
(III. C OSZTÁLY)

BÍRÓ INGRID NOÉMI

POP KINGA KRISZTIANA

GYARMATI ORSOLYA

MAIOR PATRICIA

Tavasz

Tavasszal a lányok

gyűjtik a virágot.

Bokrétákat kötnek,

s azzal ünnepelnek.

Tojásokat festenek

s csibéket keresnek.

Nyulakat színeznék,

Édességet esznek.

Fiúk is érkeznek,

szeretettel öntöznek.

Tojásokat vesznek

s jókedvűek lesznek.

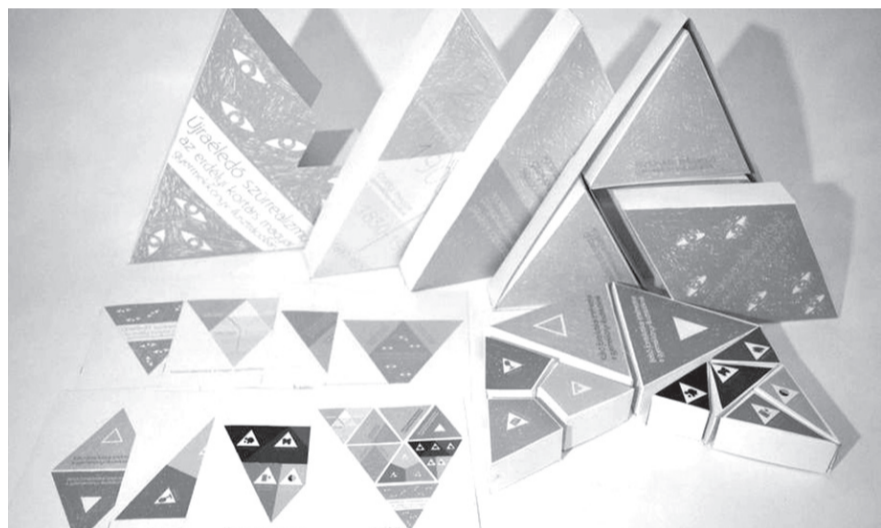
KUSTÁN ZALÁN (III. C OSZTÁLY)

Közérthetővé tenni a tudást

Elismerés Angyal Olívia képzőművésznek

Megtisztelő elismerést szerzett Angyal Olívia képzőművész, aki versenymunkájával a nemzetközi szaktekintélynek örvendő, elismert fizikus, Barabási Albert-László hálózatkutató *BarabásiLab: Rejtett mintázatok* című kiállításában kapott helyet. Olívia a margittai Horváth János Elméleti Liceumban rajzot tanít, a Partiumi Keresztény Egyetem vizuális kommunikáció szakán szerzett magiszteri diplomát. Álma a kutatómunka, elkötelezettsége a képzőművészet iránti szeretete, jelenleg a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem Magyar Történeti

A háromperces mű (*Újraéledő szürrealizmus az erdélyi kortárs magyar gyermekkönyv-illusztrációban*) egy térkönyvkísérlet, amely játékos formában fejezi ki az irányzat szélsőséget és eddig nem kutatott területre vezeti a nézőket. A formaválasztás, a hegyére állított, ingtag fordított háromszög a szürrealizmus általános tulajdonságát, a lelki labilitást, az instabilitás érzését fejezi ki. A lila szín használata ezt az életérzést húzza alá, míg a firkaszerű felület a gyermekrajzok spontaneitására utal. A bemutatott adatvizualizációs kísérlet mögött negy-

Angyal Olívia vizuálisan innovatív, fraktálosan egymásba csúsztható munkája

Intézete történelem, civilizáció és kultúra doktori iskolájának hallgatója.

Doktorandusi munkája során az erdélyi kortárs magyar gyermekkönyv-illusztrációk történetét dolgozza fel. Kutatásának felvállalt célja, hogy ez a máig feltáratlan terület felkerüljön a művészettörténet palettájára. E témának kicsi részlete az *Újraéledő szürrealizmus a vizsgált kontextus keretében*, ezzel nevezett a *Tedd láthatóvá a tudást!* címen meghirdetett pályázatra.

A budapesti Ludwig Múzeum és a British Council nemzetközi kulturális és oktatási lehetőségekre specializálódott brit szervezet által kiírt pályázatnak kritériuma volt a tudományos tények, adatok, összefüggések műtárgy formájában való megjelenítése. Ennek jegyében született az a harmincegy pályamunka, amelyek közül az Olíviáé elvárásolta a neves szakemberek alkotta bíráló bizottságot, és első helyezést ért el.

venegy oldalnyi írásos dokumentáció, tizennégy oldalnyi vizualizációs kísérlettel-írás és több oldalnyi tervrajz áll, de a munkának ezzel még nem volt vége. A díjazott műveket csapatban fejlesztették tovább az alkotók a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem (MOME) média design szak diákjai segítségével. A díjátadó március 30-án, a járványhelyzetre való tekintettel, a Ludwig Múzeum és British Council Hungary online eseményeként minden érdeklődő számára ingyenesen volt követhető.

Érdeklődésemre a mindig nagyon szelény Angyal Olívia elmondta, hogy bár nagyon örül az elismerésnek, számára többet jelent, hogy múlt év novemberében részt vehetett a világhírű hálózatkutató fizikus, Barabási Albert-László inspirációt adó előadásán, aki vallja, hogy a vizualitás univerzális nyelv, amely lehetővé teszi a tudományos jelenségek megértését, és izgalmassá teszi a tényeket, adatokat.

RUPARCSICS JUDIT CSILLA

A megújult színház előtt koszorúztak

A március 15-i ünnepen többek között a Búzavirág Népdalkörtől hallhattunk forradalmi dalokat

1 A zimankós idővel dacoló megemlékező tömeggel elsőként Béres Csaba, a város polgármestere osztotta meg gondolatait. Ünnepi szónoklatában kiemelte, bár a világvjárvány számos dolgot elvett az emberektől, a megemlékezést nem veheti el, hisz március 15-e reggel mindenki a mellére tűzheti a nemzeti kokárdát vagy meggyújthat egy szál gyertyát a hősök emlékéért. A városvezetőt a felszólalók sorában Bíró Rozália Bihar megyei RMDSZ-es parlamenti képviselő követte, aki mint mondta, a szabadságharc kitörése évfordulójának napján az akkori hétköznapi hősök tetteikéért gondolt – arra, hogy bátorságuk fénye közel két évszázad távolságából is melegíti a magyarokat

a zord időkben. A szónoklatok sorát az Érmel-leki Református Egyházmegye esperese, Rákosi Jenő zárta, akinek igemagyarázatából a mindenható megtartó, nemzetet védelmező erejébe vetett hit fontosságát hallhatták ki a jelenlévők.

A megemlékezést középiskolás diákok szavallatai tették változatosabbá, valamint a helyi Búzavirág Népdalkör és a Székelyhídi Férfikör forradalmi dalai, indulói. A Zajgó Néptánc csoport népviseletbe öltözött leányainak segítségével helyezték el a megemlékezés koszorúit a politikai, egyházi és civil szervezeti előljárók. Az esemény szellemének megfelelően a program a magyar nemzeti himnusz eléneklésével zárult.

BÍRÓ ORSOLYA

Megemlékezés, főhajítás Csokalyon

Csokalyon március 14-én, a kitörés dátumát megelőző vasárnap emlékeztek meg az 1848–49-es forradalom és szabadságharc hőseiről. Az ünnepi megemlékezésen ígét hirdetett Tokár Sándor helyi református lelkész. A jelenlévő gyülekezet a hatályos egészségügyi szabályozások betartásával tiszteleggetett a márciusi ifjak emléke előtt. Az ígét-hirdetést követően a református templom udvarán

található első világháborús emlékmű köré vonultak át a gyülekezet tagjai, ahol rövid verses műsorral készültek a helyi iskolások. A szavallatok előtt és után a közösség jelenlévő tagjai elénekeltek a Kosuth-indulót, a székely himnuszt, majd a magyar himnusz után az emlékmű talapzatán helyezték el az emlékezés koszorúját.

ÉR HANGJA

Ifjak és idősek mind aktív részesei voltak a megemlékezésnek

Egyetemi kalandok

(Részlet dr. Wilhelm Sándor készülő önéletrajzi könyvéből)

Másodéven már nem voltak előírások a szobatársak megválasztását illetően, így természetesen négy magyar diákkal laktam egy szobában. Azért így is adódtak problémák, főleg amikor ketten közülük ugyanannak a leánykának próbáltak udvarolni. A vesztesre álló véletlenül tudott mandolinon játszani, egyfolytában az akkor divatos slágert pötyögötte: „Ne gondold azt, ne, hogy tied a világ...”, miközben a másikkal az arcáról könnyen leolvashattuk, hogy de bizony, pontosan azt gondolja. Ez utóbbi, a Misi, székely gyerek volt, akivel kapcsolatban sok emlékezetes kalandunk volt. Az egyik ilyen másodéves korunkban történt, amikor a szilveszteri buliról mentünk haza a diákothonba. A Mikó-kerthez közeledve a

klinikák vaskerítése mellett haladva, az alaposan elázott kolégánknak egyetlen remek mozdulattal sikerült úgy bedugnia a fejét a vasrácsok közé, hogy félórai kemény munkánkba került, amíg sikerült végre kiszabadítani úgy, hogy a fülei is a helyükön maradjanak. Ezalatt mögöttünk elhaladt egy, szintén valamilyen buliból hazatérő zenész, a hátán nagybögővel. Frissen szabadított barátunk, ahogy ezt meglátta, elkezdett szaladni a tag után, aki – bizonyára a zeneszerszámot féltve – szintén futni kezdett felfelé a lejtős úton, de nem volt esélye. Szaladtunk mi is, hogy elejét vegyük a bonyodalmaknak, s lelki szemeinkkel már láttuk, amint barátunk operettből tanult mozdulattal „beugrik a nagybögőbe”, de nem ez történt. Ahogy elérte a kétségbeesetten menekülő, megragadta a nagybögő nyakát, letépte róla a rákötözött krepp-papír szalagot és elkezdte enni! Kihaszalva a helyzetet, a bögő tulajdonosa újra sebességbe kapcsol, s gyorsan felszívódott a Mikó-kert épületei között.

Másik emlékezetes eset egy húsvéti locsolóhához kapcsolódik. Ünnepe másodnapján természetesen végiglátogattuk kolozsvári kollégánkat, s hogy el ne hervadjanak, alaposan megöntöztük őket, ám hogy mi se hervadjunk el, arra nekik volt gondjuk. Barátunk esetén ez olyan jól sikerült, hogy támogatás nélkül aligha jutott volna fel a diákothonba. Közrefogtuk hát Rab Janival, s nekiindultunk az egyetemi menza mellett húzódo irdatlan hosszú lépcsősornak. Igen ám, de a lépcső alján Misi barátunk megmakacsolta magát, s kijelentette, hogy egy lépést se tesz, ha nem énekelünk neki. Mit volt, mit tenni, rázendítettünk. Az igazsághoz tartozik, hogy egyikünknek se volt operaénekesi hangja, sőt... Pár taktus után abbahagytuk, de ő abban a pillanatban megállt. Mentünk hát felfelé nagy gajdolás közepette, amikor szembejött velünk egy volt középiskolai osztálytársam, aki állatorvostan-hallgató volt. Ő, látva a siralmas menetelést, megállt, s harsogó kacagás közepette megkérdezte: „Te Misi, hol rúgtak ezek így be?”

A gyümölcs lelke, a lélek gyümölcse

Beszélgetés Nagy Botonddal, a helyi pálinkakultúra gondozójával és prémiumminőségű párlatok készítőjével

ARCHÍV

Mondhatjuk, amibe belefog a székelyhídi származású Nagy Botond, azt sikerre viszi. Volt már cégtulajdonos, világhírű sportfagóként mindenki ismeri a nevét, és most a pálinkakészítés világában is komoly hírnévre tett szert. Ő a helyi Zekulhyda márkanév megalapítója.

– Az Érmellék közismerten borvidék, finom szőlőnedűiről vált híressé. Miért épp a pálinkára esett a választásod?

– Alkalmanként nagyobb ünnepeken vagy a családban jeles napok alkalmával az ember meg-megiszik egy-egy pohár pálinkát. Az elfogadott vélemény pedig az, hogy a pálinka jó erős, ütős és bűdös kell legyen. Szíverősítő, így is szokták viccesen emlegetni. Nos, miután máshol először kóstoltam prémiumpálinkát, elgondolkodtam azon, hogy vajon mi miért nem tudunk hasonlót készíteni?

Ezután kezdtem beleásni magam a témába. Rengeteg anyagot elolvastam és „Doktor” Google – mindannyiunk jó barátja – megannyi buktatóval is szolgált, míg a saját káromon megtaláltam a hiteles forrásokat és a tapasztalat gyümölcsei be nem érték.

– A személyes kutakodás után gondolom, komolyabb tanulmányokat is elvégeztél a témában. Melyek voltak ezek?

– Természetesen a tapasztalatok szerzésében nagy segítségemre szolgált az Ongán (*Miskolc mellett található település – szerk. megj.*) elvégzett pálinkabírói tanfolyam. Itt rendezik meg Kelet-Közép-Európa legnagyobb és legrangosabb pálinkaversenyeit, tehát a legjobb helyen szereztem a tanulópénzt. Jelenleg Perkátán (*Budapest melletti település – szerk. megj.*) végzek egy pálinkafőzői képzést, amely szintén nagyon sok pluszt ad hozzá az eddig megszerzett tudomhoz.

– Miért épp Magyarországot választottad, hogy tovább képezzed magad a témában? Romániában nincsenek hasonló jellegű lehetőségek?

– A magyarok nagyon magas szintre emelték a pálinka kultúráját. Olyannyira, hogy az Európai Unió által levédették a pálinka kifejezést is, amit csak nekik áll jogukban hivatalosan használni. Tehát mi a pálinkát, csak pálinkaként vagy párlatként említhetjük, használhatjuk hivatalos körökben. A pálinkából nagyon okosan hungarikumot csináltak, ezért nem véletlen, hogy a legrangosabb versenyek és a legjobb párlatok mind magyar illetőségűek. Nálunk Romániában pályázatokat sem lehet alkoholra készíteni, ami megint igencsak visszaveti a hazai pálinkakultúrát.

– Van-e valamilyen műhelytitok vagy néhány elárulható alapigazság, amit figyelembe kell venni, ha prémiumminőségű pálinkát szeretnénk készíteni?

– Véleményem szerint nem kell, hogy titkok létezzenek, mert aki titkolózik, az nem halad előre. A hangsúly a szakértelmen és a gondosan megválasztott lépéseken van. A legelső és legfontosabb lépés az, hogy csak kiváló minőségű gyümölcs kerülhet a leendő párlatba. Nincs rothadt, penészes vagy sérült gyümölcs,

Nagy Botond (balra) és Dezső Tibor pálinkamester 2018-as Létavértesi Pálinkaversenyen

mint ahogy régen a legtöbbször nagyszüleinktől láttuk: „pálinkának jó lesz az, fiam”. A régi paraszti bölcsességből sokat tanulhat az ember, de nem a pálinkakészítésnél. Ott eléggé rossz útra siklottak elődeink. Az nem lehet hagyomány, hogy hibásan dolgozzunk. Ezért a legfontosabb dolgunk, hogy kijavítsuk a hibásan rögzült tradíciót. Mi minden gyümölcsöt megmosunk, kimagvazunk és a szárat, leveleket, a birsról a szórt eltávolítjuk. A második alapelv az, hogy egy jó párlatba sem cukor, sem aromák nem kerülhetnek, mert elveszti az értékét, ízét. Egy prémiumminőségű pálinkának hoznia kell a gyümölcs ízét, aromáit. A harmadik ponton kerül elő a szakértelem – az időzítésnél. Mert nem egész nyáron át a diófa alatt kell erjeszteni a leendő párlatunkat, hanem minden gyümölcsnek pontos erjesztési ideje van. Néhány esetben szinte órára pontosan kell dolgoznia az embernek.

A legutolsó lépés pedig a szétválasztás, ahol az elő- (rézeleje) és utópárlatot kell különválasztani a középpárlattól, a pálinka **lelkétől**. Ez az a pont, amely igazán neves pálinkakészítővé tesz valakit, ahol megmutatkozik az igazi tudás, és ezen a szinten készülnek a valódi prémium párlatok.

– Milyen versenyeken sikerült már bemutatkozni, a tudásod megcsillogtatni?

– A legelső versenyen, Létavértesen csak oklevelet kaptam, de rengeteget tanultam. Bekerültem ebbe a kicsi, szűk körű családba, amelyben mindenki ott segít a másíknak, ahol tud. Nekem az első verseny után a pálinkabírák szakszerű véleménye adta meg a lendületet, hogy továbblépjek a témában és fejlődni tudjak. Majd következtek a neves versenyek Gyulán (Brillante), Ongán, ahol már az is nagy szónak számít, ha az ember érmet tud hozni, legyen az akár csak egy bronz is.

Engem azonban nem olyan fából faragtak, hogy megelégedjek egy bronz- vagy ezüstéremmel. Mindenben a legjobbat szeretném magamból kihozni, így folyamatosan azt kutattam, hogy vajon mit rontok el, mi hiányzik az aranyhoz? A kapcsolattöke, amit idővel kialakít az ember, a versenyeken nemcsak

párlatokkal, hanem a pálinkabíráként való részvételek, mind olyan többlettudással vették fel, ami segített abban, hogy beérjen az aranyérem.

– Hogyan született meg a helyi márka, a Zekulhyda?

– Kezdetben a párlataim a *Favágó könnye* néven szerepeltek a versenyeken. Azonban egyre érett bennem az elhatározás, hogy ez a név, bár utal a másik nagy szerelemre az életben (sportfavágás), mégis annyira általános, hogy igazából bárholnan származhatna a világból.

Valami olyat szerettem volna megalkotni, ami kiemeli a helyi jelleget, felhívja a figyelmet arra, hogy ezek a párlatok bizony az Érmellékről, Székelyhídről származnak. Ekkor jött Borkor Ferenc barátom kitűnő ötlete, hogy legyen a név Zekulhyda, településünk 1200-as évekbeli elnevezése. Később pedig megszületett a vár mint jelkép ötlete, ami tökéletesen beleillett az arculatba. A tervezés több részletben: helyi, majd nemzetközi vizeken történt. Végül az i-re a pontot, vagyis a végleges formát egy kiváló, sepsiszentgyörgyi származású, Nagyváradon élő grafikus, Németh László tette fel, aki a párlatok címkéit tervezte.

– Mi adja meg a Zekulhyda párlatok egyedi jellegét?

– A legelső és legfontosabb szempontunk a nem minden áron való eladás és termelés.

Igyekszünk puhatolózni a piacon, hogy mi az, amit el lehet adni, mire van igény, emellett pedig egyedi arculatot kialakítani. Nagyon fontos, hogy a párlatok készítésénél igyekszünk helyi gyümölcsökkel dolgozni és csak a legszükségesebb dolgokat máshonnan beszerezni. Így a párlatok szinte 80 százalékban helyi termelőktől származó gyümölcsökből készülnek. Külön büszkeséggel tölt el, hogy a tavalyi év októberé óta Bihar megyében egyedüli hivatalosan bejegyzett főzdeként működünk, ahonnan zárjeggyel ellátott párlataink kerülnek ki.

A második fontos szempont, hogy igyekszünk védjegyet hagyni. Tehát amellyel, hogy mi is készítsük hagyományos barack- és szilvapárlatot is, nem ezeken van a fő hangsúly. Hanem például a helyi szőlőfajtákból készült párlatokon (bakator, királyleányka), melyek úgymond a névhordozó, zászlós párlataink is. Mindezek mellett minden különlegességre nyitottak vagyunk. Készítünk párlatokat zellerből, vadmelegyből, borókából, málnából, és most előkészületben van egy új sörpárlat, amely ügyében már folynak a megbeszélések egy sörgyártó céggel.

– Milyen távlati terveid vannak?

– Terv, az rengeteg van – és hála Istennek az érdeklődés is egyre nagyobb a márka körül. Prémiumpárlatról beszélve az árak nem minden pénztárcához szabottak. Örömmel látom azonban, hogy a hétköznapi emberek körében is egyre népszerűbb, hogy alkalmakra, születésnapokra, névnapokra, nem a bolt polcairól emelnek le egy ismertebb nevű italt, hanem inkább megkeresnek minket, hogy vinnének valami helyit, mert az személyesebb. Igazából a márka megalkotásánál ez is volt az egyik legfőbb cél, és úgy tűnik, kezdenek beérni a munka gyümölcsei. Párlataink beszerzésében, megismerésében nagy segítséget nyújt az *epalınca.ro* oldal létrehozása és folyamatos fejlesztése is, mely tágabbra nyitotta számunkra a lehetőségek kapuit.

Az egyszerű emberekön kívül egyre több cég veszi fel velünk a kapcsolatot. Az előbb már megemlítettem egy sörgyártó céget. Azonban tervben van még egy kézi készítésű csokigyártó céggel való kapcsolat is, akik párlatainkkal készült bonbonokat készítenek piacra dobni és a párlatokkal készült szaloncukor ötlete is felmerült.

Az egyik legnagyobb terv pedig az, hogy a gasztronómiai világban is megvegyük a lábunk, hisz nagyon sok helyen használnak gyümölcs-, zöldségpárlatokat a világkonyháiban. A hegyközszenmiklósi Hegyköz-Ér Panzió étlapján már szerepelnek a párlataink és tárgyalások folynak több nagyváradai prémiumvendéglővel is, akiknek az étlapjára szeretnénk felkerülni. Nem a minden áron való eladás a lényeg, hanem az, hogy ki tudjuk választani a legjobb lehetőségeket és élni tudjunk velük. Ennek az egésznek nem szabad csak az anyagiakról szólnia – a legfontosabb, hogy legyen benne lélek. Ettől válik működőképesé, hitelessé ez az üzlet.

VÁNYA BLANKA

